

BESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 2 gebieden en hoofdstuk 3 soorten

Artikel 1.13, artikel 2.7 lid 2 en lid 3, artikel 2.8 lid 3 en lid 9 van de Wet natuurbescherming en artikel 2.7 van het Besluit natuurbescherming

Artikel 3.5 lid 1 (Vogelrichtlijnsoorten), 3.8 lid 1 (Habitatrichtlijnsoorten) en artikel 3.10 lid 2 (Nationale soorten) van de Wet natuurbescherming

Datum besluit : 15 november 2017
Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2017-000178 - gemeente Arnhem
Activiteit : Bouw en exploitatie van Windpark Koningspleij bestaande uit 4
windturbines in de gemeente Arnhem
Verlenen/weigeren : Verlenen vergunning en ontheffing

Aanvrager : V.O.F. Windpark Koningspleij
Zaaknummer : 2017-000178

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van V.O.F. Windpark Koningspleij, Velperweg 112a, 6824 HM Arnhem, hierna te noemen de aanvrager, van 3 januari 2017 om een vergunning en ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

AANVRAAG

Op 3 januari 2017 ontvingen wij een aanvraag van V.O.F. Windpark Koningspleij voor een vergunning in het kader van hoofdstuk 2 van de Wnb en een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb. De vergunning en ontheffing worden aangevraagd in verband met de voorgenomen bouw en exploitatie van Windpark Koningspleij bestaande uit 4 windturbines in de gemeente Arnhem. Het betreft turbines van een nog nader te bepalen type met een maximale ashoogte en rotordiameter van 120 m (tiphoogte 180 m). De beoogde locatie van de turbines is opgenomen in bijlage 1 bij dit besluit.

A. Aanvraag vergunning gebieden

De aanvraag van de vergunning is gedaan vanwege effecten van het Windpark Koningspleij op de Natura 2000-gebied Rijntakken in de provincie Gelderland.

B. Aanvraag ontheffing soorten

De aanvraag van de ontheffing is gedaan voor de verboden voor de 32 vogelsoorten, 2 vleermuissoorten, 1 amfibiesoort en verboden zoals opgenomen in tabel 1.

Tabel 1: 32 Vogelsoorten waarvoor ontheffing wordt aangevraagd

Soort (flyway populatie)	Verbod
Waterhoen	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Meerkoet	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kievit	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kleine mantelmeeuw	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Zilvermeeuw	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Holenduif	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Houtduif	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Gierzwaluw	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Goudhaan	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Pimpelmees	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Koolmees	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Veldleeuwerik	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Boerenzwaluw	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Tjiftjaf	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Fitis	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Tuinfluitier	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Zwartkop	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Bosrietzanger	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kleine karekiet	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Spreeuw	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Merel	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kramsvogel	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Zanglijster	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Koperwiek	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Roodborst	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Graspieper	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)

Vink	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Keep	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Soort (lokale populatie)	
Wulp	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kokmeeuw	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Stormmeeuw	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kauw	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)

Tabel 2: 2 Overige soorten waarvoor ontheffing wordt aangevraagd

Soort	Verbod
Gewone dwergvleermuis	Het opzettelijk doden van vleermuizen (artikel 3.5 lid 1 Wnb)
Ruige dwergvleermuis	Het opzettelijk doden van vleermuizen (artikel 3.5 lid 1 Wnb)
Rugstreepad	Het opzettelijk doden van vleermuizen (artikel 3.5 lid 1 Wnb)

De activiteit wordt uitgevoerd in het kader van de volgende in de wet genoemde belangen:

- Vogelrichtlijn, artikel 3.1 Wnb, belang Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Habitatrichtlijn, artikel 3.5 Wnb, belang Volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode. Overtreding van de wettelijke verboden zoals vermeld in hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming kan in dergelijke gevallen niet op voorhand worden uitgesloten zodat voor de aangevraagde handeling een ontheffingsplicht onverkort van toepassing is.

De aanvraag maakt onderdeel uit van deze vergunning en ontheffing.

Voorgaande besluiten

Er is niet eerder een besluit op grond van de Wnb genomen voor dit project.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland;

HEBBEN BESLOTEN

A (gebieden)

Gelet op de artikelen 2.7 lid 2 en lid 3, 2.8 leden 3 en 9 en 1.13 Wnb en artikel 2.7 Besluit natuurbescherming;

B (soorten)

Gelet op de artikelen artikel 3.3 eerste lid (vogelrichtlijnsoorten), en artikel 3.8 eerste lid (habitatrichtlijnsoorten), van de Wet natuurbescherming;

V.O.F. Windpark Koningspleij, Velperweg 112a, 6824 HM Arnhem, een vergunning en ontheffing conform de beschrijving in de aanvraag te verlenen.

Voor zowel de vergunning als de ontheffing gelden onderstaande algemene voorschriften.

1. Deze vergunning en ontheffing wordt uitsluitend gebruikt door (medewerkers van) de vergunning- en ontheffinghouder of aantoonbaar in opdracht van de vergunning- en ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De vergunning- en ontheffinghouder blijft daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze vergunning en ontheffing.
2. De in voorschrift 1 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de vergunde activiteit wordt uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en toont deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
3. Indien de vergunning- en ontheffinghouder de vergunning en ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via emailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2016-016118.
4. Vergunning- en ontheffinghouder dient de drie zuidelijke windturbines te voorzien van een stilstandvoorziening.
5. Minimaal twaalf weken voorafgaand aan de bouw van de installaties stelt vergunning- en ontheffinghouder een gebruiksplan ter beschikking aan de Provincie Gelderland. In dit gebruiksplan is aangegeven op welke wijze de stilstandvoorziening ingezet wordt. Daarbij wordt minimaal voldaan aan de volgende voorwaarden:
 - a. De stilstandvoorziening wordt elke dag ingezet, over de periode 1 september tot uiterlijk 1 april dan wel tot het moment dat de wulpen in het voorjaar het gebied aantoonbaar eerder verlaten hebben, vanaf 30 minuten voor zonsopkomst tot 30 minuten na zonsopkomst in de ochtend en in de avond van zonsondergang tot 60 minuten na zonsondergang volgens tijden van zonsopkomst en – ondergang van het KNMI.
6. De vergunning en ontheffing worden verleend voor onbepaalde tijd.
7. De ontheffing geldt voor de soorten en verbodsbepalingen zoals weergegeven in de tabellen 3 en 4.

Tabel 3: 32 Vogelsoorten waarvoor ontheffing wordt verleend

Soort	Verbod
Bosrietzanger	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb); Het doden van in het wild levende dieren (artikel 3.5 lid 1 Wnb)
Fitis	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb); Het doden van in het wild levende dieren (artikel 3.5 lid 1 Wnb)
Gierzwaluw	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Boerenzwaluw	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Goudhaan	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb); Het doden van in het wild levende dieren (artikel 3.5 lid 1 Wnb)
Graspieper	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Holenduif	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Houtduif	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kauw	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Keep	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kievit	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kleine karekiet	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb); Het doden van in het wild levende dieren (artikel 3.5 lid 1 Wnb)
Kleine mantelmeeuw	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kokmeeuw	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Koolmees	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb); Het doden van in het wild levende dieren (artikel 3.5 lid 1 Wnb)
Koperwiek	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kramsvogel	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)

Soort	Verbod
Meerkoet	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Merel	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Pimpelmees	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb); Het doden van in het wild levende dieren (artikel 3.5 lid 1 Wnb)
Roodborst	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb); Het doden van in het wild levende dieren (artikel 3.5 lid 1 Wnb)
Tuinfluitier	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb); Het doden van in het wild levende dieren (artikel 3.5 lid 1 Wnb)
Spreeuw	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Stormmeeuw	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Tjiftjaf	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb); Het doden van in het wild levende dieren (artikel 3.5 lid 1 Wnb)
Veldleeuwerik	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Vink	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Waterhoen	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Wulp	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Zanglijster	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Zilvermeeuw	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Zwartkop	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb); Het doden van in het wild levende dieren (artikel 3.5 lid 1 Wnb)

Tabel 4: Overige soorten waarvoor ontheffing wordt verleend

<i>Soort</i>	<i>Verbod</i>
Gewone dwergvleermuis	Het opzettelijk doden van HR-soorten (artikel 3.5 lid 1 Wnb)
Ruige dwergvleermuis	Het opzettelijk doden van HR-soorten (artikel 3.5 lid 1 Wnb)

8. Indien bij het uitvoeren van de bouwwerkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of indien andere verbodsbepalingen worden overtreden dan waarvoor ontheffing is verleend, dient de ontheffinghouder onverwijld contact op te nemen met de Provincie Gelderland.
9. Minimaal twaalf weken voor aanvang van de bouwwerkzaamheden moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de Provincie Gelderland, via emailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-000178 en de datum van start van de werkzaamheden.

Voor de ontheffing gelden naast de algemene voorschriften onderstaande specifieke voorschriften

10. Bouwwerkzaamheden mogen slechts uitgevoerd worden in de periode 1 september t/m 15 maart (buiten het broedseizoen) tenzij voor 15 maart (voorafgaand aan het broedseizoen) maatregelen zijn getroffen om het broeden van vogels te voorkomen door de vegetatie kort klepelen.
11. De bouwwerkzaamheden starten niet eerder dan nadat door een ter zake deskundige¹ vooraf in het veld een controle is uitgevoerd waaruit blijkt dat er geen nesten in gebruik zijn.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of

12. De bouwwerkzaamheden mogen slechts worden uitgevoerd in de periode april tot en met september, tenzij voor oktober (start overwinteringsperiode) het projectgebied ontoegankelijk gemaakt is voor Rugstreeppadden door het plaatsen van paddenschermen.
13. Vergunninghouder draagt zorg voor het opstellen van een voor aanvang van de bouwwerkzaamheden te overleggen Ecologisch Werkprotocol.

BELANGENAFWEGING

A. VERGUNNING GEBIEDEN

In de aanvraag beschreven natuurwaarden

In de bij de aanvraag gevoegde passende beoordeling (Gyimesi A & C. Heunks, 2016) zijn de volgende natuurwaarden beschreven.

Natura 2000-gebied Rijntakken

Het plangebied maakt geen deel uit van het N2000-gebied, het ligt op enkele honderden meters van het Natura 2000-gebied Rijntakken.

Habitatrichtlijnsoorten

In het uiterwaardengebied Bakenhof, nabij het plangebied, zijn vraatsporen van de Bever waargenomen. Vaste verblijfplaatsen liggen op enkele kilometers afstand in de Gelderse Poort, Meinerswijk en de Havikerwaard.

Voor de Meervleermuis is de Neder-Rijn ten zuiden van Arnhem een belangrijke voorverzamelplaats voor de winterverblijfplaatsen op de Veluwe. De Neder-Rijn heeft ook een belangrijke rol als migratieroute voor deze soort. Uit gericht veldonderzoek zijn geen aanwijzingen gevonden dat de Meervleermuis gebruik maakt van het plangebied.

Broedvogels

De Aalscholver kan incidenteel tijdens foerageervluchten het plangebied passeren. Voor de overige aangewezen broedvogelsoorten vervult het plangebied geen functie.

Niet-broedvogels

Van de aangewezen niet-broedvogelsoorten komen Kleine zwaan, Wilde zwaan, Toendrarietgans, Nonnetje, Pijlstaart, Goudplevier, Kemphaan en Tureluur onregelmatig voor in de omgeving van het plangebied. Aalscholver, Fuut, tafeleend, Scholekster, Kolgans en Smient komen in relatief lage aantallen voor. Smienten vliegen vanaf de dagrustplaats in de Hondsbroeksche Pleij voornamelijk naar het zuiden en passeren het plangebied slechts onregelmatig in kleine aantallen. Kolganzen kunnen wel in grote aantallen met dagelijkse vliegbewegingen tussen foerageergebieden en slaapplaatsen over het plangebied komen. Bergeend, Wintertaling, Krakeend, Slobeend, Wilde eend en Meerkoet komen weliswaar

-
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
 - Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:
 - op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
 - zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
 - zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

regelmatig en in grotere aantallen voor, maar niet in de directe omgeving van het plangebied. Deze soorten vliegen niet dagelijks over het plangebied.

Grauwe gans, Brandgans, Kuifeend, Wulp en Kievit komen in relatief hoge aantallen in de omgeving van het plangebied voor. Foerageervluchten van grote groepen Kuifeenden en Kieviten door het plangebied worden niet verwacht.

In de omgeving van het plangebied liggen op korte afstand slaappleaatsen van Wulp (in de Velperwaarden, op de Hondbroeksche Pleij bij Westervoort en in de Nieuwe Haven van Arnhem). In de omgeving van het plangebied foerageren Wulpen overdag in de weilanden. Tijdens zwermvluchten vliegen geregeld grote aantallen wulpen door het plangebied heen en weer tussen de Hondbroeksche Pleij en de Nieuwe Haven van Arnhem.

In de omgeving van het plangebied verblijven slechts enkele individuen van de Grutto.

Voor Kolgans, Brandganzen en Grauwe ganzen liggen in de omgeving van het plangebied grote slaappleaatsen in de Hondbroeksche Pleij, Rhederlaag, Meinerswijk en de Immerlooplas. Tijdens de slaaptrek passeren grote aantallen ganzen het plangebied. Uit onderzoek is gebleken dat dit vooral Kolganzen en Grauwe ganzen betrof. Brandganzen passeren slechts incidenteel het plangebied.

Natura 2000-gebied Veluwe

Het plangebied vervult geen functie voor aangewezen soorten van het Natura 2000-gebied Veluwe.

In de aanvraag beschreven relevante factoren

In de Passende beoordeling zijn de volgende relevante factoren beschreven voor de exploitatiefase:

- Sterfte door aanvaringen;
- Verstoring (tijdens gebruiksfase);
- Barrièrewerking.

Effecten als gevolg van de aanlegfase en eventuele andere effecten tijdens de exploitatiefase, zoals effecten van emissies, effecten van veranderingen in grondwaterhuishouding, effecten van veranderingen in recreatief gebruik, effecten van trillingen en effecten van veranderingen in verkeersintensiteit worden uitgesloten geacht.

In de aanvraag beschreven negatieve effecten van de gevraagde activiteiten

In de bij de aanvraag gevoegde Passende beoordeling zijn de volgende negatieve effecten beschreven:

Negatieve effecten op instandhoudingsdoelen van N2000-gebied de Veluwe

In de Passende beoordeling worden negatieve effecten op instandhoudingsdoelen van N2000-gebied de Veluwe (habitattypen, habitatsoorten dan wel broedvogels) uitgesloten, op grond van de afstand, dan wel het erratisch voorkomen van vogelsoorten met een instandhoudingsdoel in N2000-gebied de Veluwe.

Negatieve effecten op instandhoudingsdoelen van N2000-gebied Rijntakken

Habitatrictlijnsoorten

In de Passende beoordeling worden negatieve effecten op habitattypen en habitatsoorten uitgesloten, op grond van de afstand en/of het ontbreken van geschikte habitats nabij het windpark. Ook voor de Meervleermuis worden negatieve effecten uitgesloten. Het plangebied heeft geen betekenis voor deze soort. Bovendien vliegt deze vleermuis over het algemeen op zo'n 0,5 m hoogte boven het wateroppervlak.

Broedvogels

Het voorkomen van Aalscholvers in het plangebied is dermate onregelmatig dat effecten op deze soort uitgesloten worden.

Niet-broedvogels

Effecten op niet-broedvogels worden in de natuurtoets niet op voorhand uitgesloten geacht. Negatieve effecten ten gevolge van verstoring en verslechtering op de meeste soorten niet-broedvogels met een instandhoudingsdoel in N2000-gebied Rijntakken worden in de passende beoordeling uitgesloten. Deze soorten komen niet of nauwelijks in de omgeving van het windpark voor of vliegen niet in belangrijke aantallen door het plangebied. Dat geldt niet voor Grauwe gans, Kolgans en Wulp. Gezien het voorkomen in en rondom het plangebied kunnen deze soorten meer dan incidenteel slachtoffer worden door een aanvaring met een windturbine. Bovendien kunnen slaap/rustplaatsen van deze soorten verstoord worden door de draaiende windturbines.

Op grond van de verstoringafstanden van Wulp van 400 m en de minimale afstand van de geplande windturbines tot de meest dichtbij zijnde slaapplek worden in de natuurtoets effecten ten gevolge van verstoring op Wulp uitgesloten. Voor de beide ganzensoorten is de redenering dat weliswaar ca. 200 ha geschikt foerageergebied binnen 400 m van de windturbines ongeschikt wordt, maar dat dit slechts leidt tot een marginale afname van het totale areaal geschikt foerageergebied dat meer dan 10.000 ha bedraagt en dat er daarom geen sprake is van maatgevende verstoring onder foeragerende ganzen.

M.b.t. barrièrewerking wordt in de natuurtoets geconcludeerd dat het geplande windpark geen barrière vormt voor vogels. De geplande lijnopstelling is van beperkte lengte (circa 1,2 kilometer) en de ruimte tussen de windturbines is groot (385 m), zodat vogels hier zonder veel moeite en zonder energieverlies om heen of tussendoor kunnen vliegen.

Op grond van geaccepteerde uitgangspunten is de additionele sterfte bepaald voor Grauwe gans, Kolgans en Wulp. Het aantal slachtoffers varieert van <1 slachtoffer/jr. voor Kolgans en Grauwe gans tot 1–5 slachtoffers/jr. bij Wulp. In de natuurtoets wordt ten aanzien van Grauwe gans en Kolgans geconcludeerd dat het Windpark Koningspleij met zekerheid geen effect heeft op de populatieomvang en dus, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, met zekerheid eveneens geen significant negatief effect.

Met betrekking tot de Wulp wordt in de natuurtoets geconcludeerd dat de additionele sterfte als gevolg van de geplande windturbines zich met 1-5 individuen in dezelfde orde grootte bevindt als de 1%- mortaliteitsnorm (4 ex). In de natuurtoets wordt betoogd dat aangezien deze additionele sterfte slechts ten dele wulpen betreft die overdag in de Rijntakken foerageren, significant negatieve effecten van Windpark Koningspleij op het behalen van het instandhoudingsdoel van de Wulp in het Natura 2000-gebied Rijntakken zijn uit te sluiten.

In de natuurtoets beschreven significante effecten van de gevraagde activiteiten

Omdat met betrekking tot de Wulp voor Windpark Koningspleij in de natuurtoets een meer dan incidentele additionele sterfte is bepaald van 1 – 5 slachtoffers, is een Passende beoordeling opgesteld waarin de cumulatieve effecten beoordeeld zijn. Op grond van cumulatie met 8 andere windparken met een mogelijk effect op wulpen in het Natura 2000-gebied Rijntakken wordt, op grond van de voorspelde jaarlijkse mortaliteit van 4 wulpen ten gevolge van windpark Zuiderzeehaven (Kampen), geconcludeerd dat de additionele sterfte in cumulatie voor Natura 2000-gebied Rijntakken 5-9 wulpen bedraagt. Omdat daarmee de additionele sterfte op jaarbasis de 1%-mortaliteitsnorm voor Natura 2000-gebied Rijntakken overstijgt (4 wulpen) wordt in de Natuurtoets geconcludeerd dat negatieve effecten op de populatie en significant negatieve effecten op het behalen van het instandhoudingsdoel zonder mitigerende maatregelen niet uitgesloten kunnen worden.

In de aanvraag voorgestelde mitigerende maatregelen

Om het aantal aanvaringslachtoffers van de Wulp te beperken worden de drie zuidelijke turbines in de periode van 1 september tot 1 april (de maanden wanneer wulpen in de omgeving van Windpark Koningspleij aanwezig zijn) dagelijks gedurende twee uur stilgezet. Dit gebeurt in de tijdspanne dat vogels zich geconcentreerd in grote getallen verplaatsen, tijdens de zogenoemde slaaptrek. De beoogde stilstandvoorziening is gericht op deze twee uren.

In de Passende beoordeling wordt betoogd dat het aantal passages langs de meest noordelijke turbine verwaarloosbaar is en daarmee voor deze turbine geen stilstandvoorziening vereist is. Concreet omvat de voorgenomen mitigatie:

- De periode 1 september – 1 april, de periode dat wulpen in de omgeving van Windpark Koningspleij aanwezig zijn;
- Stilstandvoorziening voor de drie zuidelijke turbines;
- 's Ochtends stilstand half uur voor tot half na zonsopkomst;
- 's Avonds stilstand van zonsondergang tot 1 uur daarna.

In de Passende beoordeling is vervolgens het aantal slachtoffers bepaald met inbegrip van de cumulatie met het windpark Kampen en de voorgestelde mitigerende maatregelen en is geconcludeerd dat het maximale aantal slachtoffers in Windpark Koningspleij jaarlijks minder dan 1 Wulp is en dat derhalve effecten op de populatie-omvang, dan wel een significant negatief effect op het behalen van de instandhoudingsdoelen van Natura 2000 gebied Rijntakken met zekerheid kunnen worden uitgesloten

Beoordeling van de aanvraag

De locatie van het windpark Koningspleij is vanuit het gebruik van het gebied en de omgeving door vogels en in mindere mate vleermuizen een zeer gevoelig gebied. Plaatsing en gebruik van windturbines op deze plek vergt daarom de hoogste zorgvuldigheid.

Wij kunnen ons vinden in de conclusies uit de Natuurtoets en Passende beoordeling, namelijk dat significant negatieve effecten op instandhoudingsdoelen van het N2000-gebied Veluwe kunnen worden uitgesloten en dat in cumulatie beschouwde mogelijk significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van het N2000-gebied Rijntakken voor de Wulp en andere soorten waarvoor het N2000-gebied Rijntakken is aangewezen eveneens kunnen worden uitgesloten. Eveneens kunnen wij ons vinden in de conclusie dat deze effecten voor de Wulp met mitigerende maatregelen verder zijn in te perken tot niet meer dan een incidenteel slachtoffer (minder dan 1 Wulp additionele sterfte per jaar ten gevolge van het gebruik van de windturbines). Zo er al – beperkte - effecten op ganzen optreden die foerageren buiten het N2000-gebied Rijntakken, is er geen sprake van een relevant effect op de instandhoudingsdoelen. Uit Van den Bremer et.al. (2016)² blijkt dat de daadwerkelijke draagkracht van het N2000-gebied Rijntakken afdoende is om aan de doelstellingen m.b.t. foeragerende ganzen te voldoen.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande, de natuurtoets en de passende beoordeling en de voorgeschreven aanvullende maatregelen hebben wij de zekerheid verkregen dat het project geen significant negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van het betrokken Natura 2000-gebied. Nu tevens de belangen zoals vermeld in artikel 1.10 lid 3 Wnb niet aan de orde zijn, kan de vergunning worden verleend.

B. ONTHEFFING SOORTEN

In de aanvraag beschreven natuurwaarden

In de rapportage Effecten van windpark Koningspleij op beschermde soorten³ is het voorkomen van krachtens de – op dat moment vigerende – Flora- en faunawet beschermde soorten beschreven. In een aanvullende notitie⁴ is geïnventariseerd in hoeverre de conclusies en bevindingen van de natuurtoets en Passende Beoordeling van Windpark Koningspleij van kracht

² Bremer L. v.d., J. Nienhuis, M. van Roomen, E. van Winden & B. Voslamber, 2016. Draagkracht voor foeragerende ganzen en Smienten in het Natura 2000-gebied Rijntakken. SOVON-/rapport 2016-029.

³ Kruijt D.B. & C. Heunks, 2016. Effecten van windpark Koningspleij op beschermde soorten. Toetsing in het kader van de Flora- en faunawet. Bureau Waardenburg, rapportnr 15-113.

⁴ Bureau Waardenburg, Notitie Implicaties als gevolg van invoering Wet Natuurbescherming (Wnb). Kenmerk 16-817/16.08509/RalSm

blijven na invoering van de Wet Natuurbescherming (Wnb). Uit de inventarisatie blijkt dat dat het geval is.

Op grond van Kruijt & Heunks (2016) is met betrekking tot hogere planten, ongewervelden, vissen, reptielen en grondgebonden zoogdieren geconcludeerd dat het plangebied geen betekenis heeft voor beschermde soorten uit deze soortgroepen. Voor amfibieën kan op voorhand het voorkomen van incidentele exemplaren van de Rugstreeppad niet worden uitgesloten (alleen land- en overwinteringsbiotoop).

Van de vogels met een jaarrond beschermde nestplaats is de Sperwer in het gebied aangetroffen. Verder kunnen er algemene broedvogels worden aangetroffen. Het plangebied is buiten het broedseizoen geschikt voor verschillende soorten watervogels en steltlopers en ganzen en Kokmeeuw en Stormmeeuw. Van deze watervogels hebben Grauwe gans, Kolgans en Smient dagelijkse vliegroutes over het plangebied. In en rondom het gebied passeren 2 maal per jaar trekvogels het gebied, er vindt geen gestuwde trek plaats.

Onderzoek en resultaten vleermuizen

Tijdens de zomer en nazomer van 2015 is het gebruik van het plangebied door vleermuizen geïnventariseerd. Deze inventarisatie bestond uit vijf onderzoeksronden, waarbij gebruik is gemaakt van batdetectors en batloggers. De gebruikte methoden en werkwijzen sluiten aan bij het door de Gegevensautoriteit erkende Protocol Vleermuizenonderzoek van het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdierverseniging. Op grond van het onderzoek is in Kruijt & Heunks (2016) geconcludeerd dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het leefgebied van de volgende soorten vleermuizen: de Gewone dwergvleermuis, de Ruige dwergvleermuis en de Rosse vleermuis. Andere soorten, de Laatvlieger en de Meervleermuis, komen uiterst zeldzaam voor in het plangebied.

Functie van het gebied voor vleermuizen:

In Kruijt & Heunks (2016) is de functie van het gebied voor vleermuizen beschreven. Daaruit blijkt dat het plangebied potenties heeft voor verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen (Gewone dwergvleermuis) in het industriegebied aan de noordzijde. Hier zijn twee baltende Gewone dwergvleermuizen waargenomen, hetgeen duidt op de aanwezigheid van een paarverblijfplaats. Verblijfplaatsen van Laatvlieger, Meervleermuis en gebouw bewonende soorten kunnen op grond van het beperkte aantal waarnemingen worden uitgesloten. Een oud wilgenbosje binnen het plangebied heeft potenties voor verblijfplaatsen van boom bewonende soorten (Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis).

Geschikte holtes ontbreken echter en er zijn eveneens geen zwermende en/of baltende vleermuizen waargenomen. Vermoedelijk echter bevindt zich elders in de omgeving een (kraam)kolonie van Rosse vleermuis. De potenties voor verblijfplaatsen van overige boom bewonende soorten in het plangebied zijn afwezig.

Verspreid in het plangebied zijn diverse Gewone dwergvleermuizen, Ruige dwergvleermuizen en enkele Rosse vleermuizen foeragerend aangetroffen. Het gebied rondom de bosschages bij de noordelijke twee windturbinelocaties en grenzend aan het open gebied direct ten zuiden van het industriegebied is getypeerd als een essentieel foerageergebied voor de Gewone dwergvleermuis. De twee zuidelijke windturbinelocaties maken geen deel uit van een essentieel foerageergebied. Tijdens de veldbezoeken is geen duidelijke vliegroute waargenomen langs de opgaande structuren. Er is dan ook geen sprake van een essentiële vliegroute van de Gewone dwergvleermuis en/of overige vleermuizen. Eveneens zijn er geen aanwijzingen dat het plangebied een belangrijk onderdeel is van de Noordwest-Europese migratieroutes van Ruige dwergvleermuizen of Rosse vleermuizen, gezien de relatief lage aantallen verspreid over de verschillende veldbezoeken.

In de aanvraag beschreven effecten

Beschreven effecten

Effecten vogels

In de deelstudie notitie "Onderbouwing ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming"⁵ is aangegeven het totaal aantal te verwachten slachtoffers voor de selectie van de 27 in het geding zijnde 'flyway'-soorten (tabel 2 van Smits, 2016) 59-189 bedraagt en voor de 4 in het geding zijnde lokale soorten, waaronder de Wulp: 12-40. Specifiek voor de Wulp wordt geconcludeerd dat het aantal jaarlijkse slachtoffers (zonder mitigerende voorzieningen) 3-10 bedraagt. In Smits (2016) is geconcludeerd dat in alle gevallen het aantal jaarlijkse slachtoffers ver beneden de 1 % extra mortaliteit blijft. Door de Raad van State is dit 1%-criterium in verschillende uitspraken beoordeeld en in stand gebleven⁶. Op grond daarvan is voor elk van de vogelsoorten de conclusie getrokken dat hiermee de staat van instandhouding van de betreffende soort niet in het geding is.

In Smits (2016) wordt daarnaast aangegeven dat het daadwerkelijk aantal slachtoffers door de voorzieningen die getroffen worden in het kader van de Wnb-vergunning (stilstandvoorzieningen) het aantal slachtoffers Wulp zal afnemen tot minder dan 1 exemplaar per jaar en dat ook de aantallen slachtoffers onder de andere soorten daardoor lager zullen uitvallen dan zonder het gebruik van de stilstandvoorzieningen.

Effecten vleermuizen

Uit de natuurtoets ten behoeve van de bouw en het gebruik van Windpark Koningspleij, is gebleken dat zowel van sommige algemene vogelsoorten als van twee soorten vleermuizen (Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis) sprake zal zijn van meer dan incidentele sterfte (>1 slachtoffer per jaar) in windpark Koningspleij (Kruijt et al. 2016, Gyimesi & Heunks 2016). Voor Windpark Koningspleij is voorzien in circa 15 jaarlijkse slachtoffers van Gewone dwergvleermuis en circa 5 jaarlijkse slachtoffers van Ruige dwergvleermuis (Kruijt et al. 2016). Voor beide soorten ligt de voorziene sterfte daarmee (ruim) onder de 1%-mortaliteitsnorm van de lokale populatie, waarmee een effect op de gunstige staat van instandhouding van deze populatie met zekerheid uitgesloten kan worden. Dit geldt dan eveneens voor de regionale en de landelijke populatie (Kruijt et al. 2016). Er zijn daarom geen mitigerende maatregelen nodig om een effect op de gunstige staat van instandhouding te voorkomen.

Effecten rugstreepad

Er zijn geen Rugstreepadden in het plangebied aangetroffen. Op grond van de geschiktheid van het leefgebied kan het voorkomen echter niet worden uitgesloten.

Maatregelen

Algemene preventieve maatregelen

- 1) Het voorkomen van verstoring van in gebruik zijnde nesten van vogels. Werkzaamheden binnen het broedseizoen zijn alleen mogelijk indien voorafgaande aan het broedseizoen maatregelen zijn getroffen om het broeden van vogels te voorkomen (vegetatie kort klepelen). Voorafgaande aan de werkzaamheden in het broedseizoen dient het werkterrein tevens gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten. Gelet op deze maatregelen wordt voorkomen dat overtreding van het verbod zoals neergelegd in artikel 3.1 lid 2 plaatsvindt;
- 2) Het vergraven van delen van het plangebied ten behoeve van de windturbines en/of de toegangswegen kan leiden tot overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van de Rugstreepad. Voorafgaand aan de werkzaamheden binnen het plangebied zal rekening moeten worden gehouden met aanwezigheid van de rugstreepad.

⁵ Smits R.R., 8 december 2016. Notitie Onderbouwing ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming, kenmerk 16-817/16.08367/RalSm

⁶ Uitspraak ABRS van 1 april 2009 in zaaknr. 200801465/1/R2, uitspraak ABRS van 29 december 2010 in zaaknr. 200908100/1/R1 en de uitspraak ABRS van 8 februari 2012 in zaaknr. 201100875/1/R2.

Specifieke preventieve maatregelen:

Vogels

- Met betrekking tot vogels zijn geen specifieke preventieve maatregelen beschreven.

Rugstreepad

- De werkzaamheden dienen buiten de meest kwetsbare periode van overwintering plaats te vinden, dus buiten de periode oktober - april. Is dit echter niet mogelijk, bijvoorbeeld door tevens te willen werken buiten het broedseizoen van vogels, dan dient voorafgaand aan de overwinteringsperiode het projectgebied ontoegankelijk gemaakt worden voor rugstreepadden door het plaatsen van paddenschermen. Door het uitvoeren van mitigerende maatregelen wordt voorkomen dat er overtreding van verbodsbepalingen plaatsvindt.

Beoordeling van de aanvraag

Vogels

In Smits (2016) is het maximaal aantal jaarlijkse slachtoffers voor alle 32 soorten gezamenlijk (zonder mitigerende maatregelen) bepaald op 71-221. Wij kunnen ons vinden in de wijze waarop dit aantal is bepaald en kunnen instemmen met de conclusie dat dit voor de 32 beschouwde soorten niet leidt tot een negatief effect op de staat van instandhouding. De voorgestelde stilstandvoorziening zal ertoe leiden dat dit aantal nog zal dalen.

In het door initiatiefnemer op te stellen gebruiksplan dient tevens aangegeven te worden op welke wijze de stilstandvoorziening wordt in gezet teneinde dit doel te bereiken.

Vleermuizen

Wij kunnen instemmen met de conclusie dat de gunstige staat van instandhouding van de beide vleermuissoorten waarvoor ontheffing wordt aangevraagd niet in het geding is. Vanuit het oogpunt van zorgplicht achten wij het echter van belang om – evenals bij de vogels - het totale aantal jaarlijkse slachtoffers – mede gezien de methodische onzekerheden – verder naar beneden te brengen. Door het gebruik van de stilstandvoorzieningen voor de Wulp wordt hieraan voldaan.

Rugstreepad

Om effecten op Rugstreepadden te voorkomen schrijven wij voor dat de werkzaamheden slechts mogen worden uitgevoerd in de periode april tot en met september, tenzij voor oktober (start overwinteringsperiode) het projectgebied ontoegankelijk gemaakt is voor Rugstreepadden door het plaatsen van paddenschermen. Met inachtneming van deze maatregelen wordt er geen verbodsbepaling van de Wnb m.b.t. de Rugstreepad overtreden en is geen ontheffing nodig.

BELANGENAFWEGING

Belang

In de aanvraag wordt aangegeven dat voor het overtreden van de verbodsbepalingen cf. artikel 3.1 een beroep gedaan wordt op het belang 'De volksgezondheid of openbare veiligheid' en voor het overtreden van de verbodsbepalingen cf. artikel 3.5 het belang "Volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten".

Het doel van het project is het bouwen en exploiteren van windturbines om daarmee een bijdrage te leveren aan de Nederlandse doelstelling om in 2020 te streven naar 14 % energie uit hernieuwbare bronnen. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan de beperking van klimaatverandering. Klimaatverandering op haar beurt heeft een grote impact op flora en fauna en uiteindelijk ook op de openbare veiligheid (via duurzame watervoorziening) en

volksgezondheid (zoals een toenemende kans op extreem weer). Klimaatverandering betekent ook grotere beperkingen aan het gebruik van koelwater voor de gangbare energieproductie. De bestendigheid van de elektriciteitsproductie - en daarmee ook de openbare veiligheid - kan bij voortzetting van de gangbare energieproductie in het geding komen. De (grootschalige) toepassing van hernieuwbare energie kent deze nadelen niet. Vandaar dat het belang "volksgezondheid of openbare veiligheid" in deze relevant is.

Specifiek voor de in het geding zijnde habitatsoorten geldt bovendien dat door het initiatief voor het milieu wezenlijk gunstige effecten optreden.

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belang(en). De genoemde belangen vormen een voldoende onderbouwing om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de in de tabellen 3 en 4 van dit besluit genoemde beschermde soorten te rechtvaardigen.

Andere bevredigende oplossing

In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen

In het milieueffectrapport is het proces beschreven dat heeft geleid tot de aangevraagde locatiekeuze. Er zijn acht verschillende zoekgebieden geselecteerd voor de ontwikkeling van drie tot vijf windturbines. Door ecologische belemmeringen vielen vier gebieden af. Door KEMA is advies uitgebracht over mogelijke technische belemmeringen waardoor nog eens twee zoekgebieden zijn afgevallen. Voor de zoekgebieden 't Broek/Kleefse Waard en Koningspleij zijn geen technische belemmeringen voor het plaatsen van windturbines. Deze twee locaties zijn in de Windvisie van provincie Gelderland aangegeven als zoekgebied.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Een eerste ontwerp voor windturbines op de Koningspleij betrof vijf turbines. Vanwege veiligheidsrisico's, aansluiting bij de stedelijke hoofdstructuur en duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente zijn twee van de oorspronkelijke vijf molenposities komen te vervallen en is er daarvoor in de plaats weer een aan toegevoegd.

Conclusie

In het MER heeft een integrale afweging van alternatieven plaatsgevonden. Wij kunnen ons vinden in het voorgestelde alternatief als gekozen oplossing.

Staat van instandhouding

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Ten gevolge van het voorgenomen gebruik van windpark Koningspleij, bestaande uit 4 windturbines vindt overtreding plaats van de verbodsartikelen 3.1 en 3.5 van de Wnb voor 31 vogelsoorten (met inbegrip van de Wulp), Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis en de Rugstreepad. Voor deze overtreding is ontheffing aangevraagd en in dit besluit verleend. De gunstige staat van instandhouding van geen van de soorten is in het geding. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden die integraal deel uitmaken van de ontheffing.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Conclusie toetsingscriteria

Vanwege het aan de orde zijnde belang, het ontbreken van alternatieve mogelijkheden en de vaststelling dat de uitvoering van het aangevraagde project geen afbreuk doet aan de staat van instandhouding van de in dit besluit vermelde beschermde soorten, kan de ontheffing met inachtneming van de opgenomen voorschriften worden verleend.

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet en regelgeving.

PROCEDURE

Coördinatie

Bij de voorbereiding van de besluiten nodig voor de realisatie van Windpark Koningspleij, is besloten tot toepassing van de coördinatie-regeling als bedoeld in artikel 3.30 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). De bedoeling van de voorgenoemde coördinatie is om de voorbereiding en bekendmaking van de voor de uitvoering van de maatregel benodigde besluiten, zoals genoemd in het coördinatiebesluit⁷, inclusief de gelegenheid tot het naar voren brengen van zienswijzen daarop, op elkaar af te stemmen en zoveel mogelijk gelijktijdig te doen. De besluiten die gecoördineerd worden zijn onder meer het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan, het besluit tot het verlenen van de omgevingsvergunning en onderhavig besluit in het kader van de Wnb.

Terinzagelegging en zienswijzen

Met ingang van 28 juni 2017 tot en met 9 augustus 2017 heeft het ontwerpbesluit op grond van de Wet natuurbescherming met de daarop betrekking hebbende stukken ter inzage gelegen. Eenieder is in de gelegenheid gesteld om zienswijzen naar voren te brengen. De ter inzage gelegde stukken konden op afspraak (tijdens openingsuren) worden inzien in het Provinciehuis (gebouw Marktstate), Eusebiusplein 1a, Arnhem. Daarnaast lag het ontwerpbesluit met de daarbij behorende stukken tijdens openingsuren ook ter inzage bij de gemeente Arnhem, Stadhuis Koningstraat 38, 6811 DG Arnhem en heeft publicatie plaatsgevonden in Staatscourant en Provinciaal Blad. Tevens konden kopieën van de stukken op verzoek worden toegezonden.

Behandeling zienswijzen

Naar aanleiding van de terinzagelegging van het ontwerpbesluit is van de gelegenheid gebruik gemaakt om zienswijzen naar voren te brengen. In de bijlage Zienswijzennota Wnb vergunning/ontheffing Windpark Koningspleij worden de zienswijzen behandeld en van een antwoord voorzien. De Zienswijzennota Wnb ontheffing Windpark Koningspleij maakt deel uit van de ontheffing.

Vanuit ambtshalve overwegingen is het definitief besluit op een beperkt aantal punten gewijzigd. De ambtshalve aangebrachte wijzigingen worden toegelicht in de zienswijzennota.

Rechtsmiddelen

Belanghebbenden kunnen gedurende de in de kennisgeving genoemde termijn bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State beroep instellen tegen dit besluit.

Belanghebbenden kunnen beroep instellen als zij een zienswijze hebben ingediend op het ontwerpbesluit. Heeft een belanghebbende geen zienswijze ingediend, dan kan deze alleen beroep instellen als de belanghebbende redelijkerwijs niet verweten kan worden dat hij geen zienswijze heeft ingediend. Tegen de ten opzichte van het ontwerp gewijzigde onderdelen van het besluit kan elke belanghebbende beroep instellen.

⁷ Besluit gemeenteraad Arnhem, 19 december 2016, zaaknr. 2016-11-00034, docnr. 2016.0.056.619

Het beroep kan worden ingesteld bij:
Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
Postbus 20019
2500 EA Den Haag

Het beroepschrift moet worden ondertekend en dient ten minste te bevatten:

- a) Naam en adres;
- b) De dagtekening;
- c) Een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht;
- d) De redenen waarom de belanghebbende zich niet met het besluit kan verenigen.

Burgers kunnen ook digitaal beroep instellen via <https://digitaaloket.raadvanstate.nl>. Hiervoor is een DigiD vereist.

Crisis- en herstelwet

Op voorliggend besluit is de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat belanghebbenden in het beroepschrift moeten aangeven welke beroepsgronden zij aanvoeren tegen de besluiten. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd. In het beroepschrift dient ook te worden vermeld dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

Voorlopige voorziening

Degene die beroep heeft ingesteld, kan tevens de voorzieningenrechter verzoeken om een voorlopige voorziening te treffen, indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen, dat vereist.

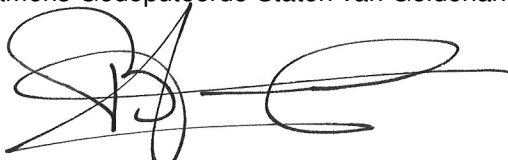
Het verzoek om voorlopige voorziening kan worden gericht aan:
Raad van State
t.a.v. de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak
Postbus 20019
2500 EA Den Haag

Bij het verzoek moet een afschrift van het beroepschrift worden overgelegd.

Griffierecht

Voor de behandeling van het beroepschrift en een eventueel verzoek om een voorlopige voorziening bent u griffierecht verschuldigd. Kijk voor actuele informatie over het instellen van beroep en het indienen van een verzoek om voorlopige voorziening op de website van de Raad van State: www.raadvanstate.nl.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

mr. H. Boerdam

Bijlagen:

- Bijlage 1: Kaart projectlocatie

Bijlage 1: Locatie 4 turbines cf. aanvraag

